

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia ...

w sprawie udzielania pomocy finansowej na centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020²⁾

Na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy finansowej na centra badawczo-rozwojowe w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020.

§ 2. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, udzielana jest w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego, zwanego dalej „pomocą”.

2. Pomoc jest przeznaczona na tworzenie lub rozwój centrów badawczo-rozwojowych przedsiębiorców.

3. Przez centrum badawczo-rozwojowe rozumie się jednostkę organizacyjną lub wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę rozpoczynającą lub rozwijającą działalność, której głównym zadaniem jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, w wydzielonych i przystosowanych do tego typu działalności pomieszczeniach, przy wykorzystaniu infrastruktury B+R oraz wykwalifikowanej kadry.

4. Pomoc może zostać udzielona na projekt, którego kwota wydatków ogółem w projekcie wnosi co najmniej 10 milionów złotych, a kwota wydatków kwalifikowanych wynosi co najmniej 5 milionów złotych.

§ 3. 1. Pomoc jest udzielana przedsiębiorcy.

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. poz. 1252).

²⁾ Tekst Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020 został zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej nr ... z dnia ... w sprawie ... oraz przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2014 r.

2. Z wnioskiem o dofinansowanie projektu może wystąpić przedsiębiorca, samodzielnie lub wspólnie z innym przedsiębiorcą, jeśli współpracuje z jednostką naukową lub ośrodkiem innowacji.

§ 4. Pomoc stanowi pomoc publiczną i jest udzielana zgodnie z warunkami określonymi w art. 13, art. 14 i art. 25 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 r.), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji”.

§ 5. 1. Wydatkami kwalifikowanymi są wydatki poniesione po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.

2. Do wydatków kwalifikowanych, o których mowa w art. 14 rozporządzenia Komisji, zalicza się wydatki na:

- 1) nabycie nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych (w tym prawa użytkowania wieczystego), jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
 - b) przedsiębiorca przedstawi opinię rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającą, że cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości określonej na dzień nabycia,
 - c) nieruchomość będzie wykorzystywana tylko do celów realizacji projektu zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu,
 - d) w przypadku nieruchomości zabudowanych, przedsiębiorca dodatkowo przedstawi opinię rzeczoznawcy budowlanego potwierdzającą, że nieruchomość może być używana w określonym celu, zgodnym z celami projektu, lub określającą zakres niezbędnych zmian lub ulepszeń;
- 2) nabycie albo wytworzenie środków trwałych innych niż określone w pkt 1, wraz z kosztem instalacji i uruchomienia;
- 3) nabycie robót i materiałów budowlanych;
- 4) nabycie wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie przedsiębiorcy, w którym prowadzony jest projekt,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,

- c) będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z przedsiębiorcą na warunkach rynkowych,
 - d) będą stanowić aktywa przedsiębiorcy i pozostaną w jego przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy przez co najmniej 3 lata;
- 5) raty spłat nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości ich wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, pod warunkiem że umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 5 lat od przewidywanego terminu zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy przez co najmniej 3 lata;
- 6) raty spłat wartości początkowej środków trwałych innych niż określone w pkt 4 poniesione przez korzystającego z tytułu umowy leasingu prowadzącej do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego.

3. Do wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w art. 25 rozporządzenia Komisji, zalicza się wydatki na:

- 1) koszty zakupu lub używania sprzętu oraz aparatury w zakresie i przez okres ich używania na potrzeby prac rozwojowych, a w przypadku, gdy nie są one wykorzystywane na potrzeby prac rozwojowych przez ich całkowity okres używania, do wydatków kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji prac rozwojowych, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 2) koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, odpowiedniej wiedzy technicznej oraz patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne na warunkach rynkowych oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu;
- 3) koszty materiałów i produktów, poniesione bezpośrednio w związku z realizacją prac rozwojowych w ramach projektu.

4. Łączna wartość wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 3 i 5, nie może przekraczać 10 % wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 6. Pomoc udzielana jest w trybie konkursowym, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

§ 7. Pomoc jest udzielana do dnia, o którym mowa w art. 58 ust. 4 zdanie drugie rozporządzenia Komisji.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER GOSPODARKI

**ZA ZGODNOŚĆ POD
WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I
REDAKCYJNYM**

Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego

Bogdana Łukasik
Radca prawny

23. 01. 2015v.

UZASADNIENIE

Podstawą do wydania rozporządzenia jest art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146).

Celem rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy finansowej na centra badawczo-rozwojowe w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020 jest wprowadzenie nowego instrumentu wsparcia dla przedsiębiorców, w ramach którego udzielane będzie dofinansowanie na tworzenie lub rozwój infrastruktury dla prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorców oraz na prowadzenie działalności B+R w dofinansowanych centrach.

Instrument jest planowany do realizacji w ramach II osi priorytetowej „Wsparcie inwestycji w przedsiębiorstwach” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020.

Projektowany instrument przewidujący wsparcie na centra badawczo-rozwojowe wynika z potrzeb przedsiębiorców, dla których barierą do podejmowania działalności B+R jest brak właściwej infrastruktury badawczej. Infrastruktura zewnętrznych jednostek badawczych często nie jest dostosowana do specyficznych potrzeb przedsiębiorcy, dlatego inwestycje we własne zaplecze B+R są zazwyczaj konieczne dla rozpoczęcia prowadzenia badań. Wysokie ryzyko efektów oraz wysoki koszt aparatury badawczej często jest barierą podejmowania przez przedsiębiorców działalności B+R. Instrument przewiduje również dofinansowanie prowadzonych prac rozwojowych we wspartych centrach.

Skierowanie środków do przedsiębiorców na pobudzenie działalności B+R, poprzez efekt dźwigni, spowoduje zaangażowanie środków prywatnych, co oznacza wypełnianie zobowiązania Polski do podniesienia udziału nakładów prywatnych w nakładach na B+R ogółem.

Program pomocy również w sposób bezpośredni spowoduje wzrost nakładów na B+R w przedsiębiorstwach. Wszystkie projekty wsparte w ramach tego instrumentu będą wiązały się ze wzrostem nakładów finansowych poszczególnych przedsiębiorców na działania B+R. Oceniany będzie również zakres prac badawczych planowany do realizacji we wspieranych centrach, a część wydatków związanych z zakresem wskazanych prac będzie stanowiła koszty kwalifikowane objęte dofinansowaniem w ramach projektu.

W przepisie § 2 ust. 1 wskazano, iż formę wsparcia skierowanego do przedsiębiorców na mocy przedmiotowego rozporządzenia będzie bezzwrotne wsparcie finansowe, tj. dotacja.

Na potrzeby projektowanego instrumentu w § 2 ust. 3 wprowadzono definicję centrum badawczo-rozwojowego. Analogiczne rozwiązanie funkcjonowało w ramach działania 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*, wdrażanego przez Ministra Gospodarki w ramach POIG, 2007-2013, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. z 2009 Nr 75, poz. 638, z późn. zm.). Potrzeba odrębnego uregulowania wynika z założonych celów programu mających mobilizować przedsiębiorców do inwestowania w szeroko rozumianą infrastrukturę B+R, bez jednoczesnych rygorów ustawowych

związanych ze statusem CBR. Działanie skutkować będzie tworzeniem jednostek lub działów w przedsiębiorstwach, które będą mogły ubiegać się o status CBR w ramach odrębnej procedury prowadzonej przez inne komórki Ministerstwa Gospodarki. Tym samym przedmiotowe rozporządzenie i projektowany mechanizm wsparcia, stworzy podstawy do przygotowania i spełnienia rygorystycznych norm wynikających z ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 226).

Jednocześnie doświadczenia wdrażania innych działań obecnej perspektywy pokazały, iż odwoływanie się do spełnienia warunków uzyskania statusu CBR, określonych w ustawie o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej rodzi w praktyce trudności z osiągnięciem celów projektu oraz założonych wskaźników rezultatu. Beneficjenci sygnalizowali przede wszystkim trudności w osiągnięciu minimalnego progu 20% przychodów netto ze sprzedaży własnych usług badawczo-rozwojowych lub praw własności przemysłowej w stosunku do przychodów ogółem, co nie zawsze jest związane w jakikolwiek sposób z realizacją wspieranego projektu.

Zaproponowana definicja na potrzeby programu pomocowego pozwoli na osiągnięcie celów Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, dotyczących zwiększenia udziału środków prywatnych na działalność badawczo-rozwojową. Jednocześnie wsparcie udzielane na projekty typu CBR przyczyni się do wzmocnienia współpracy przedsiębiorców z sektorem nauki oraz będzie wzajemnie się uzupełniać, m.in. poprzez wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń z prowadzonych wspólnie prac b+r, korzystania z usług i wiedzy wykwalifikowanej kadry naukowej.

W § 2 ust. 2 wskazano, że kwota wydatków ogółem w projekcie nie może wynosić mniej niż 10 milionów złotych. Ograniczenie to wynika z linii demarkacyjnej pomiędzy Programem Operacyjnym Inteligentny Rozwój a Regionalnymi Programami Operacyjnymi.

Doświadczenia z wdrażania działania 4.5.2, w którym to Centra badawczo-rozwojowe były jednym z typów wspieranych projektów pokazują, iż wyższa kwota wartości projektu, spowoduje ograniczenie liczby wniosków składanych do POIR, co ma negatywny wpływ na możliwość wyboru najlepszych projektów. Ponadto, środki będące na poziomie regionów nie zabezpieczą możliwości dofinansowania wielu pozytywnie ocenionych projektów, gdyż cel tematyczny 1 - w ramach, którego programowane jest wsparcie dot. rozbudowy lub utworzenia CBR - realizowany jest w ok. 72% na poziomie krajowym, a tylko w 24% na poziomie regionów.

Przepis § 3 projektu rozporządzenia wskazuje jednoznacznie, iż beneficjentem tego działania jest wyłącznie przedsiębiorca. Regulacja taka skutkuje tym, iż jedynie przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie oraz tylko przedsiębiorca otrzymuje pomoc w postaci dofinansowania poniesionych przez siebie wydatków. W kolejnym ustępie projektodawca zaznaczył jednocześnie, iż jeśli przedsiębiorca występuje z wnioskiem o dofinansowanie, czy to samodzielnie czy z innym przedsiębiorcą, musi wykazać współpracę w ramach planowanego projektu z jednostką naukową lub ośrodkiem innowacyjności. Projektodawca zdecydował się na wskazanie dwóch konkretnych rodzajów podmiotów, z którymi wymaga współpracy w ramach projektu, obejmujących sferę nauki oraz przedsiębiorczości, kierując się zapewnieniem jak najszerszego transferu wiedzy, technologii oraz know-how, związanych z realizacją wspartego projektu.

Powyższe założenia zapewnią komplementarność oraz współpracę pomiędzy przedsiębiorcami a istniejącymi ośrodkami naukowymi, w tym instytucjami badawczymi.

Przepis § 4 wskazuje, iż przewidziana przedmiotowym projektem rozporządzenia pomoc będzie udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (dalej „*rozporządzenie Komisji*”). Projektowana pomoc będzie stanowiła:

- w zakresie prac rozwojowych – pomoc na projekty badawczo-rozwojowe zgodnie z art. 25 *rozporządzenia Komisji*;
- w zakresie infrastruktury CBR– regionalną pomoc inwestycyjną zgodnie z art. 14 *rozporządzenia Komisji*.

Przepis odwołuje się również do art. 13 rozporządzenia Komisji, który określa zakres przedmiotowy jak i podmiotowy dopuszczalności całej pomocy regionalnej. W konsekwencji rozporządzenie stanowić będzie program pomocowy w ramach wyłączeń grupowych.

Jednocześnie w związku z art. 1 ust. 2 lit a *rozporządzenia Komisji*, zgodnie z którym dla programów pomocowych o średniej rocznej wielkości pomocy publicznej przekraczającej 150 mln euro, państwo członkowskie zobowiązane jest przedłożyć Komisji, w ciągu 20 dni roboczych od dnia wejścia w życie danego aktu normatywnego plan ewaluacji programu pomocowego, Ministerstwo Gospodarki oszacowało, iż średnia roczna wartość pomocy udzielana przedsiębiorcom na podstawie programu nie przekroczy kwoty 150 mln euro w ujęciu rocznym. Nieprzekroczenie tego pułapu skutkuje brakiem konieczności sporządzania planu ewaluacji dla projektu rozporządzenia.

W konsekwencji niniejsze rozporządzenie nie będzie podlegało notyfikacji Komisji Europejskiej.

Przepis § 5 określa katalog wydatków kwalifikowalnych zarówno dla części projektu objętego regionalną pomocą inwestycyjną jak i dla części, która odnosi się do prowadzonych przez przedsiębiorcę prac rozwojowych w dofinansowanym centrum. Zakres prac rozwojowych jest wskazywany przez przedsiębiorcę na etapie składania wniosku o dofinansowanie i podlega razem z nim ocenie. Katalog został skonstruowany zgodnie z *rozporządzeniem Komisji*, a jego brzmienie zostanie na etapie konsultacji dostosowane również do Wytocznych MIR dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020, które są aktualnie w fazie projektowania.

W przepisie § 5 ust. 4 koszty związane z nieruchomościami zostały ograniczone do 10% całości wydatków kwalifikowalnych. Ograniczenie to wynika z art. 69 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. L Nr 347, str. 320).*

Przepis § 6 wskazuje, iż pomoc na mocy niniejszego rozporządzenia będzie udzielana w trybie konkursowym, który reguluje ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Szczegółowe

kryteria konkursu określone zostaną w Regulaminie Przeprowadzania Konkursu. Niniejsze rozporządzenie, jako stanowiące program pomocowy, ogranicza się do uregulowania kwestii związanych z udzielaniem pomocy publicznej, określając jej formę i przeznaczenie, które determinuje warunki jej udzielania. Kwestie niewynikające z przepisów o pomocy publicznej zostaną uregulowane Regulaminem Przeprowadzania Konkursu, zgodnie z art. 41 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Termin udzielania pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia, stanowiącego program pomocy regionalnej, został określony w § 7 poprzez odesłanie do przepisu rozporządzenia Komisji, odwołującego się do końca okresu obowiązywania mapy pomocy regionalnej. Taka forma określenia terminu, w przypadku przedłużenia obowiązywania mapy pomocy regionalnej, nie pociągnie za sobą konieczności nowelizacji w tym zakresie.

Termin wejścia w życie rozporządzenia został określony na dzień następujący po dniu ogłoszenia. Odstąpienie od zasady „dwóch terminów”, o której mowa w § 1 ust. 1 uchwały Nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205), jest uzasadnione koniecznością niezwłocznego uruchomienia środków trwającej już perspektywy finansowej 2014-2020. Wskazanie terminu wejścia w życie rozporządzenia w formie sztywno określonej daty mogłoby doprowadzić nawet do kilkumiesięcznego wstrzymywania kontraktowania i wypłaty środków na rzecz przedsiębiorców, co stałoby nie tylko w sprzeczności z interesem adresatów niniejszego programu pomocy, ale również w sprzeczności z interesem państwa. Przedmiotowa regulacja nie nakłada na podmioty objęte jej oddziaływaniem żadnych dodatkowych obowiązków, a jedynie reguluje warunki przyznawania wsparcia ze środków publicznych na projekty przez nie realizowane. W wyniku wprowadzenia niniejszej regulacji w życie adresaci aktu prawnego nie będą zobowiązani do dostosowania prowadzonej działalności do wymagań prawa, bowiem niniejsze rozporządzenie takich wymagań nie nakłada.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji do Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki oraz na stronach Rządowego Centrum Legislacji.